

Nr 159

Av herr **Werner m. fl.**, om effektivisering av övervakningen inom kriminalvården.

(Lika lydande med motion nr 121 i Första kammaren)

Kriminologiska forskare och andra med erfarenhet av kriminalvård anför ofta frivårdens företrädan framför anstaltsvårdens, i synnerhet när det gäller det yngre klientelet. Brottsbalken ger också avsevärda möjligheter att tillämpa frivårdsformen även för åldersgrupper över 18 år.

Skyddstillsynen torde kunna ge avsevärt bättre resultat med förbättrade arbetsbetingelser för övervakaren. Begär man att en övervakare skall fullgöra de många grannliga uppgifter som instruktionen ålägger honom — och detta synes oundgängligt om lagöverträdaren skall kunna återvinnas för social och hederlig livsföring — måste också arvudet stå i rimlig proportion till insatsen. Medan en fångvårdsplats kostar mellan 80 och 100 kronor per dag — enbart i driftkostnad — utgår till övervakaren ett arvode om endast 25 kronor per månad med retroaktiv utbetalning efter fullgjort uppdrag. Detta kan innebära att övervakaren först efter tre år erhåller sitt arvode, vilket därtill betraktas som skattepliktig inkomst. Med tanke på att frivården rätt skött har stora möjligheter att nå resultat torde det vara starkt motiverat att också ge högre ersättning. Den som tillrättaför en ung människa som kommit in på brottets bana har utöver den rent personliga insatsen, som inte kan värderas i pengar, också gjort en samhällsekonomisk insats av stora mått. Med nuvarande penningvärde vore det realistiskt med ett arvode om 1 000 kronor per klient och år. Ett arvode i rätt proportion till avsedd insats skulle stimulera vederbörande att med allvar bemöda sig om att lösa sin uppgift.

Det har visat sig att övervakare gärna överhopar sig med övervakningsuppdrag. Måhända kan orsaken härtill bl. a. sökas i den blygsamma arvoderingen. Det kan förekomma att en och samma person åtar sig upp till 75 övervakningar. Självfallet måste de många uppdragen medföra att tillsynen sjunker i kvalitet. En begränsning till fem uppdrag synes oss rimlig. Fem människor kan en övervakare möjligen lära känna, följa och stå bi på sätt som tarvas.

En begränsning av uppdragens antal innebär att ett större antal övervakare måste anskaffas. Redan nu är det förenat med svårigheter att

finna dylika. Vi håller dock för troligt att den ökade arvoderingen skulle visa sig vara en stimulerande faktor. I dagens samhälle erbjuds många intressanta arbetsuppgifter, som ger goda extrainkomster. Det är därför naturligt att övervakningsuppdrag är mindre attraktiva. Detta förhållande behöver naturligtvis inte vara uttryck för människors bristande idealitet utan kan mycket väl böttna i deras ekonomiska behov.

Med stöd av vad som ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte an-
hålla att Kungl. Maj:t måtte överlämna motionen till ut-
redningen om övervakare inom kriminalvården för beak-
tande.

Stockholm den 19 januari 1967

Mårten Werner (h) Dagmar Heurlin (h) Filip W. Fridolfsson (h)
i Stockholm

Gunnar Oskarson (h) Bengt-Olof Thylén (h) Bertil Rubin (mbs)
